

تأثیر حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی از نگاه شهروندان پاکدشتی

هادی شهرآبادی^۱، نازنین ملکیان^۲، علی جمشیدی مهر^۳

^۲دکترای جامعه شناسی و عضو هیات علمی دانشگاه

^۳مدرس دانشگاه پیام نور

نام نویسنده مسئول:

هادی شهرآبادی

چکیده

امنیت، پیش نیاز هرگونه توسعه اجتماعی اقتصادی، فرهنگی محسوب و با سطح پیشرفت جوامع در ارتباط است. امنیت حقی بنیادین و پیش نیاز ارتقای رفاه و سلامت مردم است از این رو آگاهی از وضعیت امنیت اجتماعی ساکنان یک اجتماع نقش موثری در شناخت چالش ها و راهکارهای توسعه یک جامعه دارد. لذا پژوهش حاضر درصدد است حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی تأثیر دارد را مورد بررسی قرار دهد. روش مورد استفاده در این تحقیق، از نوع پیمایشی می باشد؛ داده ها با ابزار پرسشنامه و جامعه آماری کلیه ساکنین شهرستان پاکدشت با استفاده از شیوه تعیین حجم نمونه از کوکران که ۳۸۶ نفر از افراد ساکن شهر پاکدشت گردآوری شده و به شیوه نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند. یافته های تحقیق گویای آن است که بین حضور مهاجرین افغانستان و امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی رابطه مستقیم وجود دارد

واژگان کلیدی: حضور مهاجرین افغانستان، امنیت اجتماعی

مقدمه

بحث کیفیت زندگی از موضوعات جدیدی است که در دهه های اخیر به صورت علمی بررسی شده و در مباحث نوین توسعه کاربرد یافته است. از منظر مکانی، عمده این مطالعات (به ویژه در ایران) در حوزه های شهری و از منظر مورد تحقیق شهروندان شهری بوده است. این مطالعات کمتر به حوزه مهاجران خارجی اختصاص یافته و با توجه به تحقیقات نگارنده، بصورت چشم گیر به این موضوع در قالب علمی پرداخته نشده است. با توجه به اهمیت مهاجران خارجی و بالطبع اهمیت مطالعات در این حوزه، ضروری است مطالعات بیشتر و دقیق تری در این زمینه صورت گیرد. مطالعه درباره مهاجران افغان ساکن شهر پاکدشت که به طور کلی مطالعات علمی اندکی درباره آنان انجام گرفته، می تواند حائز اهمیت باشد؛ به ویژه اینکه این مهاجران دارای ویژگی های خاص خود و خصوصیات ویژه فرهنگی، اجتماعی و قومی اند. و همچنین نیاز به امنیت، همواره از بنیادی ترین نیازهای بشر و مسأله وقوع جرم، از مهمترین مسائل جامعه بشری به شمار آمده است. با افزایش و پیچیدگی جوامع، شرایط تأمین این نیاز و برطرف کردن این مسأله نیز پیچیده تر شده است در گذشته و نیز در جوامع ساده روستایی معاصر به لحاظ وجود روابط چهره به چهره و حاکم بودن نظارت های اجتماعی خودجوش، احساس امنیت بیشتری وجود داشته و در نتیجه زمینه های وقوع جرم در حداقل ممکن بوده است؛ ولی در جوامع شهری به ویژه جوامع شهری بزرگ به علت عدم امکان نظارتهای کامل اجتماعی نسبت به جوامع ساده، زمینه های احساس ناامنی یکی از مهمترین مسائل شهری محسوب شده، به موجب آن شرایط برای وقوع جرایم بسیار مستعدتر است. احساس امنیت در فضاهای شهری یکی از شاخص های کیفیت فضا محسوب می شود و به رغم آنکه مسأله فضای امن شهری در هر جامعه یک مسأله پیچیده و دارای ابعاد متنوع و متعدد اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است.

بیان مساله

امنیت اجتماعی ارتباط تنگاتنگی با آسایش روانی و ذهنی انسان ها دارد و از مولفه های اصلی رفاه اجتماعی است (احمدی و کلدی، ۱۳۹۱۳). امنیت اجتماعی به قلمروهایی از حریم افراد مربوط می شود که در ارتباط با دیگر افراد جامعه، سازمانها و دولت ها می باشد که به طور مستمر در طول زندگی روزمره با این قلمروها روبه رو می شوند (مولر^۱: ۹، ۲۰۰۰). چلبی^۲ استدلال می کند که در بعد ذهنی مراد از امنیت، احساس آرامش و یا عدم احساس تهدید و ترس ناشی از آن از سوی محیط های دور و نزدیک فرد است (حیدری و آقایی، ۱۳۹۴، ۱۷). نیاز به امنیت، همواره از بنیادی ترین نیازهای بشر و مسأله وقوع جرم، از مهمترین مسائل جامعه بشری به شمار آمده است. با افزایش و پیچیدگی جوامع، شرایط تأمین این نیاز و برطرف کردن این مسأله نیز پیچیده تر شده است. در گذشته و نیز در جوامع ساده روستایی معاصر به لحاظ وجود روابط چهره به چهره و حاکم بودن نظارت های اجتماعی خودجوش، احساس امنیت بیشتری وجود داشته و در نتیجه زمینه های وقوع جرم در حداقل ممکن بوده است؛ ولی در جوامع شهری به ویژه جوامع شهری بزرگ به علت عدم امکان نظارت های کامل اجتماعی نسبت به جوامع ساده، زمینه های احساس ناامنی از مهمترین مسائل شهری محسوب شده، به موجب آن شرایط برای وقوع جرم مستعدتر است (بیات، ۱۳۸۷: ۱۱۹). حضور اتباع بیگانه دارای پیامدها و بازتاب های مختلف طبیعی، زیست محیطی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی می باشد. یکی از مباحث مهم در بحث حضور اتباع بیگانه، ارتباط آن با ابعاد مختلف امنیت است، به عبارت دقیق تر، اتباع بیگانه با مهاجرت های غیر قانونی دارای بازتاب ها و پیامدهای مختلف امنیتی اند، هم چنین در شهرستان پاکدشت حضور اتباع بیگانه به دو صورت است: گروه کمتر به صورت قانونی و گروه بیشتر به صورت غیر قانونی و غیر مجاز است. در گذشته، اکثر مطالعات بر روی نقش و تأثیر حضور اتباع بیگانه بر روی سرمایه فیزیکی و مسائلی چون باز توزیع درآمد، باز توزیع نیروی کار و سرمایه انسانی و مهارت هایی که ذخیره ملی محسوب می گشت صورت می گرفت اما از دهه ۱۳۷۰ به بعد، با وسیع تر شدن مقیاس حضور اتباع بیگانه، شهرستان پاکدشت به شدت درگیر این مساله گشته است و این مساله کماکان ادامه دارد و دیگر دیدگاه های اقتصادی به تنهایی نمی توانند برای درک و تحلیل آن بسنده کنند و از این رو حضور اتباع بیگانه را می توان از نظر امنیتی مورد بررسی قرار داد که در این پژوهش از دیدگاه امنیتی به این مساله نگرینسته می شود حضور اتباع بیگانه در شهر پاکدشت سبب گسترش احساسات بیگانه ستیزی گشته است و از اینرو استعداد ناسازگاری و بزهکاری اتباع بیگانه در سطح شهرستان افزایش پیدا نموده است و به طور معمول حضور اتباع افغانی به دلیل پیامدهای جانبی آن، یعنی تغییر ترکیب جمعیتی، عدم وجود مدارک شناسایی، احساس بیگانگی فرهنگی در زمره تهدید به شمار می آید. در حالی که یکی از کارکردهای ویژه هر نظام در طول تاریخ در تأمین امنیت تعریف شده است. همچنین از لحاظ علوم امنیتی در مبحث حضور اتباع بیگانه می توان به مشکلات زیر در سطح شهرستان اشاره کرد ارتکاب بزهکاری، جرائم امنیتی، شرارت، سرقت اعم از مسلحانه و غیر مسلحانه، توزیع مواد مخدر و... قاچاق انسان گروگانگیری، جعل و غضب اسناد هویتی ایرانی، ازدواج با زنان سطح شهرستان و تولد فرزندان بی هویت، فعالیت های اطلاعاتی، ورود

^۱ Moller^۲ Chalabi

و خروج عناصر طالبان و القاعده، گسترش وهابیت و سلفیت و تکفیری، تغییر بافت جمعیتی و شیوع حاشیه نشینی، استفاده از امکانات و خدمات دولتی. حضور این گروه نیز موجب گرفتاری های بیشتر و آسیب هایی را فراهم نموده است. از این رو، سوالی با عنوان «حضور مهاجران افغانی چه تاثیری بر امنیت اجتماعی شهروندان دارد؟ بزهکاری اتباع خارجی چه تاثیری بر بروز ناامنی در شهر پاکدشت دارد؟ آیا قوانین حقوقی و جزایی پیرامون اتباع خارجی عامل باز دارندگی برای کاهش تهدیدات اتباع بیگانه و حفظ امنیت شهروندان می باشد؟ علت ورود بی رویه ی اتباع خارجی و تأثیر گذاری آن ها در حوزه ی امنیت در شهرستان پاکدشت چه می تواند باشد؟ ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی چه تأثیری بر بروز ناامنی در شهرستان پاکدشت دارد؟ مطرح گردیده و در ادامه به معرفی اجمالی و چگونگی پیدایش این جایگاه می پردازیم.

سؤالات تحقیق

سوال اصلی

- آیا حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی تاثیر دارد ؟

سوالات فرعی

- ۱- آیا حضور مهاجرین افغانستان بر بروز ناامنی در شهرستان پاکدشت تاثیر دارد ؟
- ۲- آیا مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدشتی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته است؟
- ۳- آیا بزهکاری اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدشتی دارد و باعث افزایش قاچاق مواد مخدر، قتل و تجاوز به عنف گشته است؟
- ۴- آیا ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی سبب ایجاد نسلی با تابعیت خارجی و بی شناسنامه در شهرستان می گردید ؟
- ۵- آیا حضور مهاجرین افغانستان که به دلیل عدم برخورداری از حقوق شهروندی، دست به ایجاد ناامنی در سطح شهرستان می شود ؟

چارچوب نظری

چارچوب نظری این تحقیق، براساس دو ایده شکل گرفته است: یکی مفهوم حضور مهاجرین افغانستان و دیگری پیرامون امنیت

اجتماعی

امنیت اجتماعی حکایت از حفظ فرد در مقابل خطراتی دارد که اجتماع آن را برای افراد رقم می زند، فرد را در مقابل خطراتی که مسبب آن زندگی جمعی است همانند: بیکاری، فقر، گرسنگی، عدم دسترسی به بهداشت، آموزش و پرورش و ... حمایت می کند، این واژه با مقوله امنیت در مطالعات امنیت ملی و اجتماعی بسیار فاصله دارد (کلاهیجان، ۱۳۸۴، ۱۳۵) مراد از امنیت اجتماعی این است که جامعه بشری با توجه به قوانین، نظم و حکومتی که دارد، مردم در بعد زیست جمعی، امنیت و آسایش داشته باشند. بی تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل یک جامعه و همچنین شکوفایی استعدادها، مهم تر از عنصر امنیت و تامین آرامش در جامعه نبوده و توسعه اجتماعی، خلاقیت و فعالیت ارزشمند بدون امنیت امکان پذیر نخواهد بود. نیاز به امنیت پس از نیازهای فیزیولوژیکی انسان، به عنوان یکی از ساختارهای اساسی و پایه ای تشکیل دهنده شخصیت فرد قلمداد می شود. در قرآن یکی از اهداف حاکمیت خداوند و استخلاف صالحان و طرح کلی امامت را تحقق امنیت معرفی کرده است. یکی از دغدغه های مهم دولت جمهوری اسلامی، ایجاد امنیت برای شهروندان است، چرا که بستر توسعه موزون و همه جانبه، جز با وجود این اکسیر فراهم نمی گردد. احساس ناامنی یا ناشی از فرد است یا ناشی از محیطی که فرد در آن زندگی می کند (عربی، ۱۳۸۴، ۱۹۵)

درباره چیستی و چرایی امنیت، دیدگاه های متفاوتی وجود دارد. از نظر آنتونی گیدنز، احساس امنیت یا پرهیز از اضطراب در روابط اجتماعی چیزی است که در نهاد یا ناخودآگاه انسان وجود دارد. او آن را "امنیت وجودی" می نامد و به وضعیت ذهنی راحت و مناسبی اشاره دارد که در آن فرد، در محیطی آشنا و به همراه افرادی دیگر که تهدیدی برای او بوجود نمی آورند، به فعالیت های معمولی خود می پردازد، یعنی زمانی که فرد بتواند بدون مزاحمت یا ترس از دیگران وظایف خود را انجام دهد، دارای امنیت می باشد (عریضی، محمدی، ساسان، ۱۳۹۱: ۹۳) و یور، امنیت اجتماعی را توانمندی جامعه برای مراقبت از خصوصیات و ویژگی های بنیادین خود در شرایط تغییر و تهدیدات عینی تعریف کرده است. و یور، همچنین امنیت اجتماعی را با نیاز به حفظ هویت در ارتباط می داند. هویت عبارت است از آنچه که موجب شناسایی شخص باشد(هاشمیان فر، دهقانی، اکبر زاده، ۱۳۹۲: ۵۶)

امنیت اجتماعی باری بوزان: مقوله امنیت اجتماعی^۳ برای اولین بار توسط باری بوزان^۴ به صورت منسجم مورد توجه قرار گرفت. امنیت اجتماعی از نظر بوزان به حفظ مجموعه ویژگی هایی ارجاع دارد که بر مبنای آن افراد خودشان را به عنوان یک گروه اجتماعی قلمداد می کنند، یا به بیان دیگر معطوف به جنبه هایی از زندگی فردی می گردد که هویت گروهی او را سامان می بخشد. یعنی حوزه ای از حیات اجتماع که فرد خود را به ضمیر "ما" متعلق و منتسب می داند و در برابر احساس تعهد و تکلیف می کند. هر عامل و پدیده ای که باعث اختلال در احساس تعلق و پیوستگی اعضای گروه گردد و در واقع هویت گروه را به مخاطره اندازد، تهدیدی برای امنیت اجتماع محسوب می شود. ویور امنیت اجتماعی را به توانایی جامعه برای حفظ ویژگی های اساسی اش تحت شرایط تغییر و تهدیدات واقعی و محتمل تعریف می شود. وی بر ارتباط نزدیک بین هویت، جامعه و امنیت تأکید دارد و خاطر نشان می کند که جامعه امنیت هویتش را تامین می کند (بی زبان، تاجبخش، مرادی نژاد، ۱۳۹۱: ۶۳)

بوزان بحث خود را در باب امنیت اجتماعی با بیان معنوی ارگانیک نهفته در این تئوری آغاز می کند و معتقد است زمانی امنیت اجتماعی مطرح خواهد بود که نیروی بالقوه یا بالفعل به عنوان تهدید برای هویت افراد جامعه وجود داشته باشد. امنیت اجتماعی از نظر بوزان به حفظ ویژگی هایی ارتباط دارد که بر مبنای آن افراد خودشان را به عنوان عضو یک گروه اجتماعی قلمداد می کنند یا به بیان دیگر معطوف به جنبه هایی از زندگی فرد می گردد که هویت گروهی او را سامان می بخشد (نویدینیا، ۱۳۸۲: ۶۱)

اکثر جامعه شناسان معتقدند که کنترل اجتماعی به وسیله مخلوطی از تمکین، جبر و تعهد در برابر ارزشهای اجتماعی تحقق می یابد بعنوان مثال «تالکوت پارسونز» ۱۹۵۱ کنترل اجتماعی را فراگردی تعریف کرده که بوسیله آن از طریق وضع احکام با رفتارهای منحرف مقابله می شود و ثبات اجتماعی حفظ می گردد (آبرکرامی و دیگران، ۱۳۷۰: ۳۵۰) طبق نظریات کنترل، انحراف زمانی بوجود می آید که کنترل های اجتماعی تضعیف شده و شکسته می شوند، زمانی که کنترل قوی است، انحراف روی نمی دهد این تئوری مدعی است که همه مردم پتانسیل کجروی را دارند، مگر این که دیگران آنها را در جهت ترک آن هدایت کنند. به علاوه در تبیین های کنترل ادعا می شود که برخی افراد هیچ گاه با دیگرانی که قادرند این نقش مهم را در زمینه کنترل لازم برای مهار رفتارهای ضد اجتماعی را در خود درونی نمی سازند (سلیمی، ۱۳۸۰: ۵۰)

مفهوم امنیت اجتماعی

ابعاد عینی و ذهنی امنیت اجتماعی: امنیت اجتماعی را در ابعاد و زوایای مختلفی می توان بررسی و تحلیل کرد. آن چه که در این پژوهش به آن توجه می شود، تقسیم آن به بُعد عینی "امنیت واقعی" و بُعد ذهنی "احساس امنیت" است.

بُعد عینی امنیت اجتماعی

این بُعد از امنیت به کمیت جرایم، آسیب ها و ناهنجاری های اجتماعی در جامعه می پردازد که تغییرات در میزان آنها، امنیت جامعه را تغییر می دهد. بی تردید تأثیر امنیت بر بزهکاری، از دل مشغولی های نظری و تجربی اهل نظر بوده و در این راستا کوشش هایی هم انجام شده است. همه پژوهش هایی که در حوزه حاشیه نشینی و پتانسیل های آن برای بزهکاری انجام شده است، مؤید این ادعاست.

بُعد ذهنی امنیت اجتماعی

احساس امنیت احساس امنیت پدیده روانشناختی- اجتماعی است که دارای ابعاد گوناگونی می باشد. این احساس، ناشی از تجربه های مستقیم و غیرمستقیم افراد از شرایط و اوضاع محیط پیرامونی است و افراد مختلف به صورت های گوناگون آن را تجربه می کنند. منابع تأمین کننده احساس امنیت، برای آحاد و گروه های مختلف جامعه نیز متفاوت از همدیگر است و این منابع در سطوح مختلف اثرگذار می باشند.

امنیت اجتماعی و سایر تقسیمات آن

امنیت اجتماعی دارای ابعاد سیاسی و حکومتی بوده و به شدت آمیخته با مقوله اساسی قدرت است و در مطالعات و بررسی های استراتژیک، در ذی امنیت ملی، مورد مطالعه و بررسی قرار می گیرد. امنیت اجتماعی را از حیث شمولیت و فراگیری، می توان امنیت عمومی نیز قلمداد نمود که حوزه امنیت جمعی و گروهی را، می تواند پوشش دهد. در میان نظریه پردازان امور امنیتی "ویور" امنیت اجتماعی را توانمندی جامعه برای مراقبت از خصوصیات و ویژگی های بنیادین خود در شرایط تغییر و تهدیدات عینی و احتمالی تعریف نموده و بر ارتباط نزدیک میان هویت جامعه و امنیت تأکید داشته و خاطرنشان می کند که جامعه، امنیت اهمیتی اش را می طلبد (نویدینیا، ۱۳۸۲) بر این اساس، امنیت اجتماعی، آرامش و آسودگی خاطری است که هر جامعه، موظف است برای اعضای خود ایجاد نماید و غالباً به امنیت شغلی، سیاسی و قضایی تقسیم می شود (رجبی، ۱۳۸۲)

^۳ Societal security

^۴ Bary bozan

- امنیت شغلی
یعنی ایجاد آرامش و آسایش برای انسان از طریق شغل در برابر تلاش عادلانه.
- امنیت اقتصادی
ایجاد آن چنان نظامی در اجرا و بخش های اقتصادی جامعه که افراد را از احساس خطر نسبت به کمبود و فقدان لوازم و امکانات اساسی مورد نیاز مصون می دارد.
- امنیت سیاسی
امکان اظهار نظر افراد، میزان چگونگی اداره امور جامعه و شرکت در این گونه امور، بدون احساس بیم، هراس، خطر و تهدید
- امنیت قضایی
ایمنی افراد از هر نوع تعرض، تجاوز، ارباب و تهدید نسبت به جان و مال، ناموس، آزادی، شرف، حیثیت، شغل و مسکن و به طور کلی تمام حقوق قانونی و مشرو آنان. (لرنی، ۱۳۸۳)

تهدید امنیت و پیامدهای آن

امروزه تهدیدات امنیتی، براساس میزان، شدت و قدرت آسیب زایی شان نسبت به تمامیت و هویت ارزش نظام، تعریف و طبقه بندی می شوند. از این منظر، باید به تهدیدهای امنیتی، نگاه دوباره نمود. سایه تهدید در تمامی جوامع وجود داشته و مصالح و منافع ملی، کیان کشور و استقلال و ثبات و مشروعیت و مقبولیت آن را، به خطر انداخته است. در حقیقت، امنیت و مؤلفه های آن را باید بر پایه همین تهدید ها، بنا نهاد. تهدید های امنیتی متناسب با وضعیت هر کشور و هر جامعه ای متفاوت بوده و درجات آسیب پذیری شان متغیر می باشد. لذا می توان گفت هرگونه رویدادی که ثبات، تعادل و انسجام جامعه را بزند تهدید امنیتی محسوب می گردد. به عبارت دیگر، می توان بیان داشت که تهدید امنیتی به مجموعه اقداماتی گفته می شود که بقای رژیم ها و نظام شهروندی، ارزش های حاکم و هنجارهای پذیرفته شده، حاکمیت قانون و شیوه زندگی آحاد جامعه را مختل و موجودیت آنها را به خطر بیندازد

امنیت از نیازها و انگیزه های اساسی انسان به شمار می رود. به طوری که با زوال آن آرامش خاطر انسان از بین می رود و تشویش، اضطراب و نا آرامی جای آن را می گیرد و مرتفع شدن بسیاری از نیازهای آدمی در گرو تأمین امنیت است. بطوری که آبراهام مازلو نیز در سلسله مراتب نیازها، احساس امنیت را بلافاصله پس از ارضای نیازهای اولیه قرار می دهد. امنیت مقوله ای اساسی در هر نظام اجتماعی است و کشورها اولویت اول خود را به برقراری امنیت در جامعه اختصاص می دهند، اما اینکه بخواهیم در جامعه ای صد در صد امنیت وجود داشته باشد، امکان پذیر نیست، چرا که جامعه از افرادی با آداب و رسوم و فرهنگ های مختلف تشکیل شده است (نوروزی، فولادی سپهر، ۱۳۸۸: ۱۳۰). امنیت از جمله موضوعات و پدیده های شایان توجه هر نظام سیاسی و از نیازها و ضروریات های اساسی و پایه ای هر فرد و جامعه ای به شمار می رود که فقدان یا اختلال در آن بازتاب های نگران کننده و پیامدهای خطرناک دارد. دولت ها و نظام های سیاسی، مبالغ هنگفتی را برای تأمین امنیت هزینه می کنند. امنیت اجتماعی جایگاه برجسته ای در مباحث نظری؛ عملی و مهمترین مساله سیاسی - اجتماعی نظام های سیاسی دارد (قربان زاده سوار، قلخانبا، رحمتی، ۱۳۹۱: ۱۲). امنیت حاصل فرایند تولیدی است که در روابط اجتماعی ریشه دارد و نقش اصلی در این فرایند با جامعه است نه دولت. امنیت به عنوان یکی از نیازهای اساسی آنان مطرح می باشد، آنان همواره در تلاش برای تأمین امنیت در زندگی خود بوده است، یکی از انگیزه های اصلی تشکیل حکومت ها نیز تأمین امنیت بوده است، امنیت نخستین شرط برای زندگی انسان و سکونت در یک مکان است، اگر جایی امن نباشد، قابل سکونت نیست و تا امنیت در شهر یا کشوری حکم فرما نباشد فراهم کردن یک اقتصاد سالم ممکن نیست (رضویان، آقایی، ۱۳۹۳، ۴۴) با تجمع انسان ها در شهرها و پیچیدگی های خاصی که این مسأله به وجود می آورد، عوامل تاثیر بر امنیت نیز متنوع تر شده اند، شلوغی محله های زندگی، جابجایی زیاد و محل سکونت و در نتیجه عدم امکان ایجاد روابط پایدار همگی می توانند امنیت افراد را تحت تاثیر قرار دهند به صورتی که امروزه احساس نا امنی و ترس از جرم در مناطق شهری کشور یکی از مهم ترین دغدغه های افراد شده است (عریضی، محمدی، ساسان، ۱۳۹۹: ۹۲)

آسیب های اجتماعی، دارای منابع و منشأهای گوناگونی بوده و دارای پیامدهای متفاوتی می باشد که از جمله آنها می

توان به ایجاد ناامنی فردی و اجتماعی اشاره کرد (آقایی، تیمور تاش، ۱۳۸۹: ۴). در گذشته، متفکران اجتماعی به موضوع امنیت اجتماعی توجه داشتند، اما امروزه مفهوم احساس امنیت به عنوان مفهومی جدید در جامعه شناسی قد برافراشته است. این رویداد پس از جنگ جهانی دوم به وقوع پیوست. "به واسطه تغییر و تحولاتی که پس از جنگ جهانی دوم بر جوامع حاکم گردید، مشخص شد که بعد ذهنی امنیت (احساس امنیت)، اهمیت غیر قابل انکاری پیدا کرده است، زیرا این احساس ناشی از تجربه های عینی و اکتسابی افراد از شرایط و اوضاع پیرامونی است و فقط شاخص های امنیت قابل تقلیل نیست (مختاری و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۲). احساس امنیت از جمله نیازهای اساسی، حیاتی و دائمی جوامع است، بدین ترتیب ایجاد، حفظ و گسترش آن از اهداف، وظایف و

ارزش های بنیادین دولت ها می باشد. احساس امنیت جزئی جدا نشدنی از افکار عمومی و نگرش جامعه به امنیت است، به عبارت دیگر احساس امنیت بعد ذهنی امنیت می باشد (دلاور، جهانتاب، ۱۳۹۰: ۷۶)

فرضیه های تحقیق

به نظر می رسد حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدستی تاثیر دارد

فرضیه های فرعی

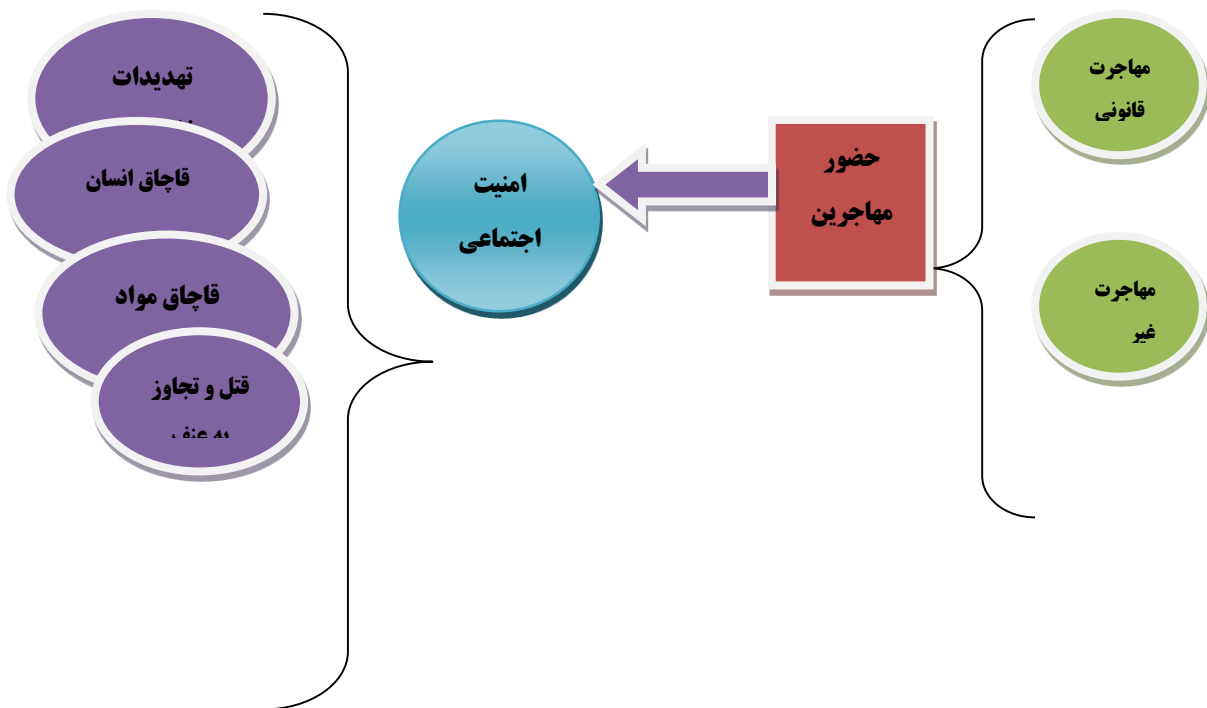
به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارند و باعث افزایش تهدیدات می شود.
به نظر می رسد مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته است.

به نظر می رسد بزهکاری اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارد و باعث افزایش قاچاق مواد مخدر، قتل و تجاوز به عنف گشته است.

به نظر می رسد ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی سبب ایجاد نسلی با تابعیت خارجی و بی شناسنامه در شهرستان می گردید
به نظر می رسد حضور غیر قانونی مهاجرین افغانستان به دلیل عدم برخورداری از حقوق شهروندی، باعث ایجاد نا امنی در سطح شهرستان پاکدشت می شود .

مدل نظری تحقیق

در مدل مفهومی پژوهش حاضر از ارتباط منطقی بین متغیر های تحقیق را نشان می دهد بطوری که جهت اثرگذاری متغیر مستقل حضور مهاجرین افغانستان بر متغیر وابسته بر امنیت اجتماعی از نگاه شهروندان پاکدستی را نشان می دهد

روش تحقیق

« در صورتی که پاسخ به مساله به زمان حال مربوط باشد، از روش پیمایشی استفاده می شود. در پژوهش پیمایشی محقق با هنر و علم پرسش و مشاهده رفتارها به منظور کسب اطلاعات سر و کار دارد. این پژوهش برای یافتن راه حل مسائلی مناسب است که در باور محقق، داده هایی برای حل آنها در حال حاضر وجود ندارد، اما شرایطی هست که می توان داده های مورد نیاز برای حل آنها را بوجود آورد. در اینجا محقق شرایط فعلی را بررسی می کند تا مسائل جاری در پرتو آن مشخص شود و در پی آن است تا گردآوری داده های کاملتر مناسب تر درباره شرایط فعلی، به شناخت کاملتری از وضعیت در زمان حال برسد» (از کیا: ۱۳۸۹، ۲۹۴)

مطالعه حاضر از نوع مطالعات نظر سنجی است که در سطح حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی از نگاه شهروندان پاکدستی انجام می شود این پژوهش در راستای مطالعات توصیفی همبستگی است صرفا به مطالعه وضع موجود و کشف روابط بین متغیرهای با متغیرهای زمینه ای می پردازد

جامعه آماری

در بررسی پژوهش ها امکان مطالعه کلیه افراد و جامعه آماری از نظر زمانی مالی امکان پذیر نیست بنابراین باید به بررسی و مطالعه گزیده ای از جامعه آماری هستیم در چنین شرایطی نمونه آماری که گروهی از افراد یا اعضای جامعه پژوهش هستند را انتخاب و مورد مطالعه قرار می دهیم جامعه آماری در این پژوهش، شامل کلیه شهروندان پاکدستی بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵ تعداد ۳۵۰ هزار نفر می باشد.

روش های نمونه گیری

در این پژوهش با توجه به موضوع تحقیق حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی از نگاه شهروندان پاکدستی، از شیوه نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده خواهد شد. در یک نمونه احتمالی، هر یک از عناصر جمعیت باید شانس معلوم و غیر صفر برای انتخاب شدن داشته باشند (بلیکی، ۱۳۸۴: ۲۵۷). نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای از روش های نمونه گیری احتمالی است که به همه عناصر شانس انتخاب مساوی می دهد. (دواس، ۱۳۸۶: ۷۷).

برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده می شود انتخاب این تعداد با توجه به فرمول کوکران محاسبه شده است به این صورت که اگر تعداد شهروندان پاکدستی بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵ تعداد ۳۵۰ هزار نفر می باشد طبق فرمول کوکران و احتساب خطای ۵ درصد تعداد نمونه آماری ۳۸۶ نفر خواهد بود

روش جمع آوری اطلاعات

جمع آوری اطلاعات در پژوهش حاضر به دو روش حاضر انجام شده است

روش کتابخانه ای

به طور کلی تمامی اطلاعات مندرج در فصل اول و دوم و پاره ای از مباحث نظری که در سایر فصل ها مورد بحث قرار خواهد گرفته با استفاده از روش کتابخانه ای توسط محقق گردآوری می شود که منابع آن در فهرست منابع ذکر خواهد شد

روش میدانی

در این روش برای دستیابی به داده ها مورد نظر پرسشنامه محقق ساخته طراحی خواهد شد ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه می باشد که با مراجعه حضوری پژوهشگر، توسط پاسخگویان تکمیل شده و همچنین گویه های پرسشنامه براساس طیف لیکرت در سطح مقیاس رتبه ای می باشد

روایی و پایایی ابزار تحقیق

ابزار تحقیق یکی از مهم ترین اجزای تحقیق است که اگر به شیوه ای طراحی شود که موضوع تحقیق را به خوبی بسنجد، می توان به داده ها و یافته های حاصل از پژوهش اعتماد کرد و با اطمینان از آنها برای اهداف تحقیق استفاده کرد. در پژوهش حاضر سعی شده تا از ادبیات تحقیق و پژوهش های صورت گرفته مشابه، و نیز منابع دسته اول استفاده شود تا روایی آن تأمین گردد. به منظور تأمین پایایی ابزارها نیز یک پیش آزمون انجام و از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد

میزان آلفای بدست آمده برای هر یک از شاخص ها

متغیرها	تعداد گویه ها	ضریب پایایی
امنیت اجتماعی	۶	۰/۷۳
حضور اتباع افغان	۵	۰/۸۰
تهدیدات اجتماعی	۶	۰/۷۴
بزهکاری	۵	۰/۸۳
قاچاق مواد مخدر	۴	۷۰
مهاجرت قانونی و غیر قانونی	۴	۰/۷۱

روشهای آماری جهت تحلیل داده ها و تست فرضیه ها در این پژوهش از نرم افزار SPSS برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شده است. آمار توصیفی به منظور توصیف متغیر ها در سطح مقیاس اسمی و رتبه ای از جدول فراوانی و درصد متغیر، نمودار میله ای و آمار استنباطی به منظور تبیین داده ها از طریق ضریب پیرسون و ضریب رگرسیون مدل ساده متناسب با سطح سنجش متغیر ها استفاده می شود.

آزمون فرضیه ها

۱- به نظر می رسد حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی تاثیر دارد. نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی را نشان می دهد. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۱ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۴۵٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و درحد متوسط ارزیابی می شود. بعبارت دیگر حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدشتی تاثیر گذار می باشد.

۲- به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدشتی دارد و باعث افزایش تهدیدات می شود.

نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدشتی دارند و باعث افزایش تهدیدات می شود. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۱ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۳۶٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و درحد متوسط ارزیابی می شود. بعبارت دیگر حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدشتی دارند و باعث افزایش تهدیدات می شود.

۳- به نظر می رسد مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدشتی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته است.

نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی که تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدشتی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته را نشان می دهد. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۱ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۴۱٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و درحد متوسط ارزیابی می شود. بعبارت دیگر به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدشتی دارد که باعث افزایش قاچاق انسان می شود.

۴- به نظر می رسد بزهکاری اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان پاکدستی دارد و باعث افزایش قاچاق مواد مخدر، قتل و تجاوز به عنف گشته است.

نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر بزهکاری اتباع خارجی و امنیت اجتماعی شهروندان پاکدستی که باعث افزایش قاچاق مواد مخدر، قتل و تجاوز به عنف گشته است را نشان می دهد با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹/۰ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۶۵/۰ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و درحد قوی ارزیابی می شود بعبارت دیگر به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر زیادی بر باعث افزایش قاچاق مواد مخدر، قتل و تجاوز به عنف دارد

۵- به نظر می رسد ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی سبب ایجاد نسلی با تابعیت خارجی و بی شناسنامه در شهرستان می گردد. نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی سبب ایجاد نسلی با تابعیت خارجی و بی شناسنامه در شهرستان می گردید را نشان می دهد با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹/۰ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۶۵/۰ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و درحد متوسط ارزیابی می شود بعبارت دیگر به نظر می رسد ازدواج اتباع بیگانه با دختران ایرانی سبب ایجاد نسلی با تابعیت خارجی و بی شناسنامه می شود .

یافته های تحقیق

امنیت همواره از دغدغه ها و چالش هایی است که همه جوامع کم و بیش درگیر آن هستند. امنیت اجتماعی به عنوان یکی از شاخص های عمده جزء نیازهای اساسی انسان و فصل مشترک همه مشکلات انسان از بیماری روانی گرفته تا خودکشی، اعتیاد و بزهکاری است. بحث امنیت اجتماعی به خصوص در تأمین بهداشت اجتماعی و روانی و در کاهش آسیب های اجتماعی و روانی، همچنین در گسترش سلامت اجتماعی و روانی اهمیت بسیاری دارد. بنابراین آرامش، رفاه، رشد، شکوفایی انسان، بروز استعدادها و خلاقیت ها و نیل به تمام کمالات انسان در سایه امنیت از جمله امنیت اجتماعی حاصل خواهد شد

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی

به نظر می رسد حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدستی تاثیر دارد. نتایج حاصله از تحلیل داده ها حاکی از آن می باشد نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدستی تاثیر دارد. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۰ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۴۵٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و در حد متوسط ارزیابی می شود. عبارت دیگر حضور مهاجرین افغانستان بر امنیت اجتماعی شهروندان پاکدستی تاثیر گذار می باشد و همچنین با توجه به سطح معنی داری به دست آمده که کمتر از ۰/۰۱ می باشد می توان نتیجه گرفت که مدل به کار رفته، پیش بینی کننده خوبی برای متغیر امنیت اجتماعی شهروندان است که با پژوهش تحقیقی تحت عنوان بررسی احساس امنیت و عوامل موثر بر آن (مطالعه موردی شهر تهران) توسط مهدی امیر کافی پژوهشگر ایسپا، در سال ۱۳۸۶ انجام شده است. تحقیق حاضر از نوع تحلیل ثانویه است و احساس امنیت در میان شهروندان را بررسی می کند. تحقیق اولیه از نوع پیمایشی بوده است که در آن با استفاده از شیوه نمونه گیری خوشه ای با افراد بالای هیجده سال مناطق بیست و دوگانه تهران مصاحبه شده است. تحلیل ثانوی نشان می دهد که متغیر حمایت اجتماعی، آثار مؤثر و معنی داری بر احساس امنیت دارد. همچنین بی نظمی اجتماعی و ریسک و مخاطره، تأثیر مؤثر و کاهنده ای بر احساس امنیت نشان می دهند هماهنگ و هم جهت می باشد.

فرضیه های فرعی

- به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدستی دارد و باعث افزایش تهدیدات می شود.

نتایج حاصله از تحلیل داده ها حاکی از آن می باشد که نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدستی دارند و باعث افزایش تهدیدات می شود را نشان می دهد. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۰ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۳۶٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و در حد متوسط ارزیابی می شود عبارت دیگر حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت اجتماعی شهروندان شهر پاکدستی دارند و باعث افزایش تهدیدات می شود که با پژوهش پوریان (۱۳۸۹) تحت عنوان سنجش تاثیر عوامل تعیین کننده امنیت و عوامل ایجاد ناامنی بر احساس امنیت در بین گروه های مختلف مردم شهر تهران انجام گرفته، سعی گردیده است تا بعد اجتماعی و ذهنی امنیت در سطح فردی یا به عبارتی مورد ارزیابی قرار گیرد. برای بررسی میزان احساس امنیت یکی از شاخص ها میزان بروز جرائم در جامعه بوده است. با توجه به اینکه میزان احساس امنیت تابعی از میزان بروز جرائم در جامعه می باشد بدین لحاظ در این بخش از مطالعات مزبور میزان بروز جرم در جامعه مورد سنجش قرار گرفته است. در بخش دیگری از مطالعه مذکور مطالعه برای بررسی میزان احساس امنیت از شاخص میزان مخاطره آمیز بودن شرایط و موقعیت هایی که هر فرد در طول زندگی روزمره با آنها برخورد می نماید استفاده گردیده است. بدین منظور تعدادی از این شرایط و وضعیت ها در اختیار پاسخگویان قرار داده شده تا میزان مخاطره آمیز بودن هر یک را مشخص نمایند هماهنگ و هم جهت می باشد.

- به نظر می رسد مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته است.

نتایج حاصله از تحلیل داده ها حاکی از آن می باشد نسبت همبستگی پیرسون بین دو متغیر مهاجرت غیرقانونی اتباع خارجی که تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارد و باعث افزایش قاچاق انسان گشته را نشان می دهد. با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰۰ که از ۰/۰۱ کمتر است می توان بیان داشت که با فاصله اطمینان ۹۹٪ فرضیه پژوهش تایید می شود و همچنین به لحاظ شدت ۴۱٪ نسبت همبستگی بین دو متغیر مستقیم و در حد متوسط ارزیابی می شود عبارت دیگر به نظر می رسد حضور اتباع خارجی تأثیر منفی بر امنیت شهروندان شهر پاکدستی دارد که باعث افزایش قاچاق انسان می شود با پژوهش تحقیقی تحت عنوان امنیت اجتماعی خانواده و محل سکونت در تهران توسط ساروخانی و نوید نیا در سال ۱۳۸۵ انجام شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که محل سکونت بر امنیت اجتماعی خانواده اثرات مؤثر و معنی داری دارد. همچنین سطح برخورداری خانواده از امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت عاطفی و امنیت اخلاقی به نوبه خود تاثیر زیادی بر امنیت اجتماع داشته و به عنوان شاخص ترکیبی از سطوح گوناگون امنیت در اجتماع را نشان می دهد. هماهنگ و هم جهت می باشد.

Abstract

Security is a prerequisite for any socio-economic, cultural development, and with the level of development of societies. Security is a fundamental right and prerequisite for improving the welfare of people. Therefore, awareness of the social security situation of a community has an effective role in identifying the challenges and strategies for the development of a society. Therefore, the present study seeks to examine the presence of Afghan refugees on the social security of Pakdoshti citizens. The method used in this research is survey. The data were collected using a questionnaire and statistical population of all residents of Pakdasht city using a sample size sampling from Cochran, which was compiled by 384 people in the city of Pakdasht and studied by multistage cluster sampling. Research findings indicate that there is a direct relationship between the presence of Afghan refugees and the social security of the Pakistani citizens.

Key words: Afghan refugee presence, social security

منابع

- آبرکرامی، نیکلاس و دیگران، (۱۳۷۰). فرهنگ جامعه شناسی، ترجمه حسن پویان، انتشارات چاپخش، چاپ دوم.
- آقای، علی اکبر، تیمور تاش، حسن (۱۳۸۹)، بررسی رابطه و فرآیند آسیب اجتماعی و امنیت اجتماعی بشریه، حسین (۱۳۷۴) جامعه شناسی سیاسی، تهران، انتشارات نی.
- بی زبان، علیرضا؛ تاجبخش، غلامرضا؛ مرادی نژاد، زینب (۱۳۹۱)، بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس اجتماعی خانواده (مطالعه موردی: شهرستان خرم آباد)، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره سی ام، تابستان
- بیات، بهرام (۱۳۷۸) تبیین جامعه شناختی احساس امنیت در بین شهروندان تهرانی
- بیات، بهرام (۱۳۸۸)، جامعه شناسی احساس امنیت، چاپ اول، تهران: انتشارات امیرکبیر
- دواس، دی.ای.د (۱۳۸۶) پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، چاپ هشتم، تهران: نشر نی.
- حیدری، سامان و پرویز آقای (۱۳۹۴)، امنیت اجتماعی در شهر؛ متغیرها و عوامل موثر بر آن، فصلنامه دانش انتظامی پایتخت، سال ۷، شماره
- دلور، علی، جهانتاب، محمد (۱۳۹۰)، تاثیر سرمایه اجتماعی بر احساس امنیت، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی
- رضویان، محمدتقی و پرویز آقای (۱۳۹۳) بررسی و ارزیابی احساس امنیت اجتماعی در محله، نمونه موردی: (مطالعه تطبیقی محلات جماران و فاطمی)، فصلنامه جغرافیایی چشم انداز برنامه ریزی شهری زاگرس
- سلیمی، آمینه (۱۳۹۱)، بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی جوانان و عوامل اجتماعی مرتبط با آن دانشجویان دانشگاه آزاد بوکان)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی و تربیتی - گروه علوم اجتماعی.
- عریضی، فروغ السادات، محمدی، اصغر، ساسان، گل نسائی (۱۳۹۱)، رابطه ویژگی های اجتماعی و فردی زنان بر احساس امنیت آنان در اماکن عمومی شهر بندرعباس، مطالعات شهری، سال دوم، شماره چهارم، پاییز ۱۳
- قربان زاده سوار، قربانعلی، قلخانبا، خلیل، رحمتی، مهدی (۱۳۸۹)، جنگ نرم و امنیت اجتماعی، فصلنامه علمی پژوهشی پاسداری فرهنگی انقلاب اسلامی دانشکده علوم انسانی و قدرت نرم دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)، سال دوم، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱
- کلاهچیان، محمود (۱۳۸۴) راهکارهای تحقق امنیت اجتماعی، مجموعه مقالات همایش امنیت اجتماعی، معاونت اجتماعی ناجا، شماره یک، تهران، انتشارات گلپونه
- لرنی، (۱۳۸۳) آسیب شناسی امنیت تهران: پیا پویا.
- مختاری، مریم، بلالی اسماعیل، میر فردین، حسینی اخگر، سیده معصومه (۱۳۹۱)، بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر احساس امنیت اجتماعی در شهر یاسوج، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال اول، شماره ی دوم
- نوروزی، فیض اله، فولادی سپهر، سارا (۱۳۸۸)، بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان ۱۵ تا ۲۹ تهران عوامل موثر بر آن، فصلنامه راهبرد، سال هجدهم، شماره ۵۳، زمستان ۱۳۸
- نوبدینیا، منیره (۱۳۸۲)، بررسی ابعاد امنیت اجتماعی، رساله دکتری دوره عالی تحقیقات
- هاشمیان فر، سید علی، دهقانی، حمید، اکبر زاده، فاطمه (۱۳۹۲)، تاثیر دینداری و رسانه های جمعی بر احساس امنیت اجتماعی دانشجویان، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال دوم، شماره پیاپی ۵، شماره اول، بهار و تابستان ۱۳